

Vlaams
Parlement

ingediend op **947** (2016-2017) – Nr. 1
24 oktober 2016 (2016-2017)

Beleidsbrief

Sociale Economie
2016-2017

ingediend door viceminister-president Liesbeth Homans

I. INHOUDSTAFEL

I.	INHOUDSTAFEL	2
II.	LIJST MET AFKORTINGEN	3
III.	MANAGEMENTSAMENVATTING	4
IV.	INLEIDING	5
V.	STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	6
1.	Strategische doelstelling: Iedereen aan het werk/Iedereen participeert	6
1.1.	OD Collectieve inschakeling in een reguliere context.....	6
1.2.	OD Tijdelijke competentieversterkende trajecten met een lokale inslag.....	8
1.3.	OD Zoveel mogelijk kansen creëren door doorstroom	8
1.4.	OD De bevoegdheden van 6e staatshervorming inbedden in het Vlaams beleid	9
1.4.1.	<i>De middelen van het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie</i>	9
1.4.2.	<i>Sociale inschakelingseconomie (SINE)</i>	9
1.4.3.	<i>Inbedding gesco-middelen</i>	10
2.	Strategische doelstelling: Lokaal maatschappelijk surplus realiseren	11
2.1.	OD Klaverbladen lokale diensteneconomie	11
2.2.	OD Ondersteuning van de lokale regierol.....	12
3.	Strategische doelstelling: Investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen	13
3.1.	OD Toegevoegde waarde creëren door duurzaam ondernemerschap	13
3.1.1.	<i>Sociaal ondernemerschap alle kansen geven</i>	13
3.1.2.	<i>Maatschappelijke meerwaarde realiseren door coöperatief ondernemen</i>	15
3.2.	OD Duurzaam ondernemerschap bevorderen bij besturen.....	16
3.2.1.	<i>Duurzaam en ethisch aankoopbeleid</i>	16
3.2.2.	<i>De voorbeeldrol van de Vlaamse Overheid</i>	16
3.3.	OD Ondernemers ondersteunen om het competitief voordeel MVO te benutten.....	17
3.3.1.	<i>Ondernemers met één stem benaderen</i>	17
3.3.2.	<i>Een sectorale benadering als katalysator voor duurzaam ondernemerschap</i>	18
3.3.3.	<i>MVO Vlaanderen blijft dé referentie op vlak van duurzaam ondernemerschap</i>	18
VI.	BIJLAGEN	19

II. LIJST MET AFKORTINGEN

BBC	Beheers- en beleidscyclus
BVR	Besluit Vlaamse Regering
BW	Beschutte Werkplaatsen
DAZ	Doorstroom Arbeidszorg
DIBISS	Dienst voor Bijzondere Socialezekerheidsstelsels
ESF	Europees Sociaal Fonds
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICF	International Classification of Functioning, Disability and Health
K&G	Kind en Gezin
LDE	Lokale Diensteneconomie
LHAT	Logistieke Hulp en Aanvullende Thuiszorg
MB	Ministerieel Besluit
MINA	Milieu en Natuur
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NEC	Normaal Economisch Circuit
NMBS	Nationale Maatschappij de Belgische Spoorwegen
NWWZ	Niet werkende werkzoekenden
OCMW	Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn
OD	Operationele Doelstelling
PMAH	Personen met een Arbeidshandicap
PMV	Participatiemaatschappij Vlaanderen
POD MI	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SIFO	Sociaal Investeringsfonds
SINE	Sociale Inschakelingseconomie
SW	Sociale Werkplaatsen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VTE	Voltijds Equivalent
WSE	Werk en Sociale Economie

III. MANAGEMENTSAMENVATTING

Ik wil met mijn beleid inzake sociale economie de werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en die kampen met problematieken die tewerkstelling in het normaal economisch circuit sterk bemoeilijken, verder ondersteunen zodat ook zij ten volle kunnen participeren aan de samenleving. Het hebben van werk biedt nog steeds de beste garantie tegen sociale uitsluiting en armoede. Ik zal daarom extra middelen investeren in sociale economie.

Naar aanleiding van de schorsing van het maatwerkbesluit werden er grote inspanningen geleverd op operationeel, regelgevend en juridisch vlak om de continuïteit en de tewerkstelling in de sociale economie sector te garanderen. De schorsing betekende dat de oude regelgevingen zo vlot mogelijk opnieuw in voege moesten gaan. Ook het komende beleidsjaar blijf ik waken over de continuïteit van de tewerkstelling.

Het afgelopen beleidsjaar werd succesvol gestart met de uitrol van het nieuwe kader voor de lokale diensteneconomie. Een aandachtspunt is echter de economische leefbaarheid van de dienstverlening binnen verschillende klaverbladen. Ik laat mijn administratie daarom onderzoeken welke structurele oplossingen hiervoor gevonden kunnen worden.

De hervorming van de maatregel 'Sociale Inschakelingseconomie (SINE)' zal passen in mijn visie van een aanpak op maat om de talenten en competenties van de doelgroepwerknemers in de sociale en reguliere economie verder te ontwikkelen. Deze hervorming moet leiden tot een duidelijke ondersteuning en begeleiding voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Om het aanbod aan plaatsen binnen de sociale economie zo optimaal mogelijk in te vullen, zet ik verder in op doorstroom. Ik zet de ESF-middelen in om deze doorstroomtrajecten te faciliteren.

Het nieuwe BVR met betrekking tot de lokale regierol op het vlak van sociale economie treedt in werking op 1 januari 2017. Dit valt samen met de start van de tweede helft van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen (2017-2019). Op basis van de aangepaste meerjarenplanningen zullen begin 2017 de nieuwe subsidiebedragen berekend worden.

Op vlak van ondersteuning zal 2017 een scharnierjaar worden. Ik zal de voorziene ondersteuningsinstrumenten meer op elkaar afstemmen en beter positioneren, rekening houdend met evaluaties van de bestaande instrumenten, aanbevelingen uit andere trajecten en de behoeftenbevraging bij de ondernemingen zelf.

Ik blijf duurzaam ondernemerschap ondersteunen en de principes van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen promoten. Het pilootproject rond de controle op de naleving van de IAO-conventies bij de aankoop van textiel bij besturen loopt verder. Daarnaast ga ik onderzoeken hoe we mvo als algemeen concept kunnen aanmoedigen in het kader van openbare aanbestedingen. Ik blijf inzetten op een mainstreaming van het duurzaamheidsconcept binnen de Vlaamse overheid en op de verdere bekendmaking van de activiteiten van MVO Vlaanderen bij andere overheidsdiensten. Ik werk verder aan een sectorale benadering als katalysator voor duurzaam ondernemerschap, onder meer door middel van de verdere uitrol van Traject MVO. Ik investeer in de verdere ontwikkeling en uitrol van een integrale duurzaamheidstool.

IV. INLEIDING

Het blijft de ambitie van de Vlaamse Regering om zoveel mogelijk mensen de kans te geven om voluit te participeren aan de samenleving. Ik wil met mijn beleid betreffende sociale economie zoveel mogelijk mensen, met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (omwille van rendementsverlies en de nood aan ondersteuning), de kans geven om professioneel te groeien.

Door te investeren in werkkansen voor mensen met een zodanige afstand tot de arbeidsmarkt dat zij niet onmiddellijk in het normaal economisch circuit terecht kunnen, draag ik vanuit mijn bevoegdheid sociale economie ook bij aan het Vlaams actieplan armoedebestrijding. Immers, het hebben van werk biedt nog steeds de beste garantie om niet in armoede te belanden.

Het voorbije jaar heb ik, samen met heel wat partners, sterk ingezet op de werkzaamheden in het kader van maatwerk bij collectieve inschakeling en lokale diensteneconomie, ook al betekende dit voor Maatwerk –door de schorsing van het Maatwerkbesluit door de Raad van State– dat er in de eerste plaats heel wat werk moest verzet worden om in de eerste plaats de tewerkstelling van de doelgroepwerknemers te garanderen en te kunnen subsidiëren en daarna ook de werknemers die waren toegeleid tijdens de maatwerkperiode te regulariseren in de oude regelgeving en zo ook hun tewerkstelling te garanderen. De uitrol van de nieuwe regelgeving voor de lokale diensteneconomie zit wel op koers, desalniettemin zijn er nog aandachtspunten.

De hervorming van de maatregel 'Sociale Inschakelingseconomie (SINE)' zal passen in mijn visie van een aanpak op maat om de talenten en competenties van de doelgroepwerknemers van maatwerk en de lokale diensteneconomie verder te ontwikkelen. Deze hervorming moet leiden tot een duidelijke ondersteuning en begeleiding voor mensen met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt.

Het blijft mijn betrachting om zoveel mogelijk mensen te laten doorgroeien naar werk in het reguliere arbeidscircuit. Zo blijf ik zoeken naar inclusie- en doorstroombevorderende maatregelen en wil ik verder bouwen aan de brug tussen de sociale en reguliere economie.

Ik zet ook verder in op de professionalisering van de sociale economie door een bijsturing van het ondersteuningsaanbod op maat van de nood van de ondernemingen.

Ook de reguliere ondernemers en overheden neem ik mee op weg naar een duurzaam en inclusief Vlaanderen door middel van een laagdrempelig ondersteuningsaanbod.

In het kader van 'Health in All Policies' bekijk ik samen met de Vlaamse minister voor Volksgezondheid op welke wijze sociale economie een bijdrage levert of kan leveren aan het preventieve gezondheidsbeleid.

V. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Strategische doelstelling: Iedereen aan het werk/Iedereen participeert

1.1. OD Collectieve inschakeling in een reguliere context

De regelgeving maatwerk richt zich naar werkzoekenden die omwille van persoonsgebonden factoren moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

Om toegang te krijgen tot de maatregel maatwerk moet er sprake zijn van een rendementsverlies en een begeleidingsnood. Om dit te bepalen gebruikt de VDAB – als arbeidsmarktregisseur – naast de wettelijk aanvaarde attesten voor personen met een arbeidshandicap, de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF), een wetenschappelijk instrument. De VDAB screent op basis van dit instrument de afstand van werkzoekenden tot de arbeidsmarkt en hun individuele behoefte aan ondersteuning.

Realisaties:

De inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving maatwerk bij collectieve inschakeling op 1 april 2015, gaat gepaard met een overgangperiode. Concreet heb ik in dit kader volgende maatregelen genomen:

- 1° Het bepalen van de tijdelijke overgangsenveloppe op basis van de ontvangen subsidies in de 8 laatst afgerekende kwartalen.
- 2° De omzetting van de doelgroepwerknemers en bedrijven naar de nieuwe regelgeving met inbegrip van de opstart van nieuwe ICT-systemen en gegevensstromen.
- 3° Inhoudelijke doorvertalingen van een aantal regelgevende principes in ministeriële besluiten.
- 4° Begeleiding van de overgang d.m.v. ondersteunende trajecten voor de bedrijven.
- 5° De introductie van een nieuwe indiceringsflow en –methodiek binnen VDAB voor de toeleiding en de evaluatie van de doelgroepwerknemers.

Wat dit laatste betreft, blijkt er een kloof te bestaan tussen enerzijds de profielen die de VDAB na ICF-screening voorstelde aan de werkplaatsen/LDE-initiatieven en anderzijds de gevraagde competenties van deze laatsten. Er werd daarom een dialoog opgestart met de betrokken koepels, VDAB, het departement WSE en de kabinetten Werk en Sociale Economie.

Op 26 januari 2016 besliste de Raad van State tot een schorsing van het maatwerkbesluit. Als gevolg hiervan trad vanaf 8 februari 2016 de oude regelgeving beschutte en sociale werkplaatsen opnieuw in werking. Hierdoor wijzigde de voorziene planning voor 2016 grondig.

De schorsing bracht uitdagingen mee op operationeel, regelgevend en juridisch vlak. De al gedeactiveerde toepassingen voor de subsidieberekeningen moesten worden heropgestart. Concreet betekende dit dat alle gegevens vanaf 1 april 2015 in de oude toepassingen ingeladen moesten worden. Om de financiële continuïteit voor de werkplaatsen te waarborgen, werd er voorzien in tijdelijke forfaitaire voorschotten voor de beschutte en sociale werkplaatsen (besluit van de Vlaamse regering, goedgekeurd op 26 februari 2016), vermits de berekeningsgegevens conform de oude regelgeving (nog) niet voor handen waren. Daarnaast werden de betalingen voor de resterende kwartalen van de (niet-geschorste) maatwerkperiode afgerekend.

Ook op regelgevend vlak moest heel wat werk verzet worden. Na de betekening van het arrest liet ik een juridische analyse opstellen om het rechtsvacuüm naar aanleiding van de schorsing in kaart te brengen. Vervolgens werden drie reparatiebesluiten opgesteld om de ongewenste effecten van de schorsing en de rechtsonzekerheid op te vangen. De reparatiebesluiten omvatten onder meer regularisaties van doelgroepen die anders hun recht op subsidiëring zouden hebben verloren. Op 1 juli 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan de reparatiebesluiten.

Het is duidelijk dat de schorsing een serieuze impact had en heeft op de werking van de nieuwe maatwerkbedrijven en het garanderen van de tewerkstelling. Ik heb de bedrijven sterk ondersteund in het traject naar de oude regelgeving. De schorsing van het maatwerkbesluit werd uitgebreid gecommuniceerd. Het Departement Werk en Sociale Economie organiseerde kort na het schorsingsarrest twee infosessies voor de sector over de impact en operationalisering. De sectorale koepelorganisaties – Groep Maatwerk en SST – werden betrokken. De schorsing werd tweemaal besproken in de SERV-commissie. Op de webportaal Werk.be werd een aparte webpagina voorzien over de schorsing met veelgestelde vragen en presentaties. Deze pagina wordt permanent geactualiseerd.

De procedure bij de Raad van State volg ik nauw op. De schorsing is slechts een tijdelijke beslissing. Een definitieve uitspraak door de Raad van State wordt in het 2^e kwartaal van 2017 verwacht.

Anticiperend op de definitieve uitspraak van de Raad van State heb ik in mei 2016 de secretaris-generaal van het Departement Werk en Sociale Economie gevraagd om in alle discretie verkennende gesprekken te voeren met de betrokken stakeholders om in kaart te brengen wat de divergerende standpunten zijn, waarover er eensgezindheid is en welke scenario's kans van slagen kunnen hebben en hoe deze kunnen geïmplementeerd worden, de beoordeling van de raad van state bij zijn schorsing van het maatwerkbesluit indachtig. Op die manier kan ik snel werk maken van een eventueel hernieuwd maatwerkbesluit.

Beleidsopties:

In navolging van de inwerkingtreding van de reparatieregelgeving zal ik de continuïteit van de tewerkstelling binnen de werkplaatsen blijvend bewaken.

Om een vlotte toeleiding van doelgroepwerknemers naar de werkplaatsen mogelijk te maken, waarbij we streven naar een betere match tussen de profielen van de toegeleide personen en de gevraagde competenties, zal ik prioritair aandacht geven aan de evaluatie van de screening op basis van de ICF-methodiek, in overleg met het departement, de VDAB en de sector.

Op basis van de resultaten van de opdracht van de secretaris-generaal van het departement, zal ik bekijken hoe we – onder voorbehoud van de definitieve uitspraak van de Raad van State – eventueel kunnen komen tot een hernieuwd maatwerkbesluit, rekening houdend met de knelpunten, zoals geformuleerd in het schorsingsarrest.

Ik trek extra middelen uit om de tewerkstellingsplaatsen in de sociale economiebedrijven zo maximaal mogelijk in te vullen en nieuwe tewerkstellingsmogelijkheden te voorzien.

1.2. OD Tijdelijke competentieversterkende trajecten met een lokale inslag

De tweede pijler in het geherstructureerde beleid collectieve tewerkstelling binnen de sociale economie, is de lokale diensteneconomie. De basisidee van de lokale diensteneconomie is de uitbouw van een lokaal dienstenaanbod vanuit de overheid dat nauw aansluit bij de maatschappelijke trends en noden en waarbij tegelijk kansen worden gecreëerd voor doelgroepwerknemers.

Realisaties:

Om de LDE-organisaties de kans te bieden zich in te schakelen in de nieuwe regelgeving die op 1 april 2015 werd ingevoerd, is een inhoudelijke en financiële overgangperiode voorzien tot 1 januari 2018. In 2016 ontvingen de LDE-initiatieven dan ook een tijdelijke vaste vergoeding.

De schorsing van het maatwerkbesluit (zie *1.1. OD Collectieve inschakeling in een reguliere context*) had ook een beperkte impact op de LDE-regelgeving. Daarom werd het ministerieel besluit ter uitvoering van de indicering van doelgroepwerknemers, zoals bepaald in de regelgeving lokale diensteneconomie aangepast en opnieuw ondertekend.

Op basis van de evaluatie van de klaverbladfinanciering van de LDE-ondernemingen (zie OD Klaverbladen lokale diensteneconomie), kwamen volgende knelpunten aan het licht:

- de discrepantie tussen de profielen die worden toegeleid door VDAB (o.b.v. ICF) en de gevraagde competenties door de LDE-ondernemingen;
- er is een beperkte overlap tussen verschillende doelgroepen merkbaar;
- we zien op het terrein dat fusies zeer moeizaam verlopen om initiatieven te laten groeien tot de opgelegde 5 VTE;
- moeilijkheden om te evolueren naar structurele, langetermijn klaverbladen, zoals onder *OD Klaverbladen lokale diensteneconomie* nog uitgebreider aan bod komt.

Beleidsopties:

We onderzoeken hoe de knelpunten kunnen opgelost worden. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is een stevige brug te maken naar een reguliere job. Een LDE-traject is immers beperkt in de tijd en het werken aan de begeleiding en de voorbereiding van de doorstroom naar een realistische baan in het NEC moet dan ook centraal staan.

1.3. OD Zoveel mogelijk kansen creëren door doorstroom

Het is mijn ambitie om zoveel mogelijk mensen de kans te geven om de stap naar werk te zetten. Om het aanbod aan plaatsen binnen de sociale economie zo optimaal mogelijk in te vullen, wil ik verder inzetten op doorstroom. Wie voldoende competenties verworven heeft, wordt ondersteund om in een reguliere job aan de slag te gaan. Zo kunnen we bovendien ook bijkomende startkansen geven aan mensen die (nog) niet zonder ondersteuning aan de slag kunnen gaan.

Realisaties:

Door de schorsing van het maatwerkbesluit werden de initiatieven m.b.t. doorstroom binnen de maatwerkbedrijven tijdelijk bevroren (tot er meer duidelijkheid komt met het definitieve arrest van de Raad van State). Maatwerkbedrijven keren terug naar de oude regelgeving beschutte en sociale werkplaatsen, en het respectievelijke doorstroomregime.

De schorsing heeft geen wijzigend effect op de regelgeving LDE. In mei 2016 werd een ESF-oproep inzake doorstroombegeleiding gelanceerd, met als doel een 300-tal deelnemers voldoende bagage te geven om (opnieuw) de stap naar het NEC te zetten door de acties te doorlopen zoals aangegeven in het decreet LDE. Voor deze oproep doorstroom LDE is een budget voorzien van 1.250.000 euro voor een periode tot einde 2017. Organisaties die willen intekenen op de oproep, moeten van VDAB een mandaat krijgen om deze begeleiding te mogen aanbieden. Er werden intussen (augustus 2016) 31 mandaten goedgekeurd door VDAB om doorstroombegeleiding aan te mogen bieden.

Met betrekking tot arbeidszorg behoud ik de bestaande arbeidszorgplaatsen binnen de Sociale Economie. Ik heb daarnaast deelgenomen aan het overleg met Welzijn en Werk met het oog op toekomstige ontwikkelingen.

Beleidsopties:

Het Departement Werk en Sociale Economie en zijn afdeling ESF zullen nagaan op welke manier we ook voor de doelgroepwerknemers in de beschutte en sociale werkplaatsen verder kunnen inzetten op doorstroom. Ik wil ook deze bedrijven stimuleren om doorstroomgericht te werken. De ondersteuning van de doelgroepwerknemer is daarbij essentieel.

Met het collectieve ondersteuningsaanbod willen we de expertise in de sector met betrekking tot doorstroom in arbeidszorg valoriseren en zo de arbeidszorginitiatieven ondersteunen om de focus op competentieversterking nog meer in te bedden in hun werking.

1.4. OD De bevoegdheden van 6e staatshervorming inbedden in het Vlaams beleid

1.4.1. *De middelen van het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige gemeenschap betreffende de Meerwaardeneconomie*

Realisaties:

De middelen werden structureel ingekanteld in de begroting Sociale Economie. In het kader van de regionalisering worden de Vlaamse projecten sociale economie van de POD Maatschappelijke Integratie (POD MI) verder vanuit het Departement Werk en Sociale Economie opgevolgd.

1.4.2. *Sociale inschakelingseconomie (SINE)*

De zesde staatshervorming voorziet in de regionalisering van het doelgroepenbeleid. Ook de SINE-maatregel –een van oorsprong federale maatregel– kan gesi-

tueerd worden binnen dit geregionaliseerde doelgroepenbeleid. De Sociale In-schakelingseconomie (SINE) stimuleert de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen in de sociale inschakelingseconomie. Sociale inschakelingsinitiatieven en erkende inschakelings-bedrijven schakelen uitkeringsgerechtigde volledig werkloze, laaggeschoolden in en ontvangen hiervoor een vergoeding. Deze vergoeding bestaat uit het actieve gebruik van de werkloosheidsuitkering in de vorm van een RVA-loonpremie en een RSZ-doelgroepkorting. Daarnaast is er ook momenteel een fiscaal voordeel verbonden aan de SINE-maatregel.

Realisaties:

In navolging van bijzondere wet tot hervorming van de instellingen van 6 januari 2014 werd de SINE-maatregel geregionaliseerd op 1 juli 2014. Op 30 oktober 2015 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie' goed. Deze conceptnota schetst het kader voor de integratie van de SINE-maatregel in het Vlaamse sociale economiebeleid. Het legt de basis voor individueel maatwerk bij reguliere bedrijven gestoeld op de principes van het collectieve maatwerk. Deze maatregel zal zowel inclusie- als doorstroombevorderend zijn. Vervolgens werd de juridische uitwerking en cijfermatige analyse gestart.

De hervorming van de SINE-maatregel is cf. supra gestoeld op dezelfde principes en uitgangspunten als maatwerk bij collectieve inschakeling. Gezien op dit moment onduidelijk is of en in welke mate het maatwerkbesluit en in het verlengde daarvan eventueel het decreet 'maatwerk bij collectieve inschakeling' moeten aangepast worden, cf. supra, kan ook de vernieuwde SINE-maatregel nog niet ingevoerd worden. Het is mijn ambitie dat deze vernieuwde maatregel kan starten bij ingang van het (nieuwe) maatwerkbesluit.

Beleidsopties:

In navolging van de goedgekeurde conceptnota 'naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie' en afhankelijk van de juridische procedure met betrekking tot het maatwerkbesluit wordt het regelgevend proces ter hervorming van de SINE-maatregel opgestart in 2017. Een grondige financiële impactanalyse in nauwe samenwerking met RVA, RSZ en DIBISS, zal een belangrijk uitgangspunt vormen voor het legistiek proces waarbij ook de effecten op collectief maatwerk, LDE en de dienstenchequesector in kaart gebracht zullen worden. Bij de afweging van de beleidsopties houden we ook de leefbaarheid van de LDE-klaverbladen in het vizier. Cf. de reeds goedgekeurde conceptnota 'naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie', garanderen we bij de hervorming van de SINE-maatregel de tewerkstelling van de huidige doelgroepwerknemers binnen sociale economie die momenteel genieten van een SINE-tussenkost. Voor de anderen met een SINE-tussenkost wordt het uitdoofscenario van de conceptnota "Naar een nieuw ondersteuningskader binnen sociale economie" gevolgd. We onderzoeken op welke manier SINE-erkenningen zonder doelgroep-tewerkstelling versneld kunnen ingetrokken worden.

1.4.3. Inbedding gesco-middelen

Het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 voorziet een grondige hervorming voor de gesubsidieerde contractuelen (gesco's) van het zogenaamde 'veralgemeend stelsel' (BVR van 27 oktober 1993 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen) en voor de zogenaamde 'weerwerkgesco's' bij plaatselijke besturen (BVR van 27 oktober 1993 houdende uitvoering van het KB 474 van 27

oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen).

De Vlaamse Regering besliste op 18 december 2015 om de gescoprojecten veralgemeend stelsel ofwel te regulariseren ofwel te laten uitdoven ofwel te beëindigen. De gescoprojecten werden toegewezen aan de bevoegde beleidsdomeinen en voor elk project werd gekozen voor een van de drie opties en werden afspraken gemaakt rond de verdere opvolging.

Voor wat betreft Sociale Economie werd bijgevolg op 1 juli 2016 het BVR voor de tijdelijke regularisatie van de gewezen GESCO-statuten voor de periode juli 2016 – december 2016 goedgekeurd. De subsidie betreft, in afwachting van de structurele inkanteling in het reguliere beleid Sociale Economie, een tussenkomst in de loonkost van alle van 1 juli 2016 tot 31 december 2016 tewerkgestelde werknemers in gewezen gesco-statuut. De voorziene subsidiemiddelen worden overgeheveld van het beleidsdomein Werk naar het beleidsdomein Sociale Economie. Deze middelen omvatten 95% van de loonpremie en de RSZ-doelgroepvermindering en in voorkomend geval 100% van de VIA-subsidies.

Realisaties

Naar aanleiding van de regularisering van de gesco's in het beleidsdomein Sociale Economie gaf ik mijn administratie de opdracht om de huidige concrete invulling van deze projecten gedetailleerd in kaart te brengen en onderzoek ik de mogelijkheden met het oog op een duurzame structurele inbedding in het beleidskader sociale economie.

Beleidsopties

Op basis van de bevindingen het onderzoek zal ik een pad uittekenen om de structurele inbedding van de gescomiddelen in het beleidsdomein te realiseren, waarbij ik de maximale tewerkstelling van de doelgroep sociale economie als doelstelling zal nemen.

2. Strategische doelstelling: Lokaal maatschappelijk surplus realiseren

2.1. OD Klaverbladen lokale diensteneconomie

De financiering van de lokale diensteneconomieondernemingen verloopt volgens het principe van het klaverbladmodel. Het uitgangspunt bij het klaverbladmodel is dat iedereen die baat heeft bij de lokale diensten die worden aangeboden, zijn steentje bijdraagt om de inschakelingstrajecten en de lokale diensten te financieren. Het model is flexibel, het kan bestaan uit meerdere klaverbladen. De inschakelingstrajecten van de doelgroepwerknemers worden door mij, als bevoegd minister voor sociale economie gefinancierd. Daarnaast voorziet de opdrachtgevende overheid de financiering van de lokale dienst (bijvoorbeeld kinderopvang) en de andere kosten. De opdrachtgevende overheid kan zowel een Vlaams bevoegd minister (=Vlaams klaverblad) als een lokaal bestuur zijn (=lokaal klaverblad). Andere delen in de financiering kunnen o.a. bestaan uit lokale cofinanciering en klanteninkomsten maar ook andere tewerkstellingssubsidies kunnen deel uitmaken van dit klaverblad.

Realisaties:

Ik bracht de knelpunten in de klaverbladfinanciering in kaart en volgde de evoluties in de andere beleidsdomeinen van de klaverbladen nauwgezet op. Ik garandeerde hierbij steeds de inzet van mijn middelen voor de inschakelingstrajecten.

Recent heeft de bevoegde minister van Welzijn beslist om de gemandateerde kinderopvang in de LDE te hervormen. Ik blijf voorzien in de middelen voor de inschakelingstrajecten van de doelgroepwerknemers.

De inhoudelijk bevoegde ministers hebben gekozen om in het klaverblad preventieve gezinsondersteuning projectgericht middelen in te zetten. De middelen voor de inschakelingstrajecten van doelgroepwerknemers heb ik ook voor dit klaverblad behouden.

De klaverbladen occasionele en flexibele kinderopvang, en buurtgerichte kinderopvang, evenals de klaverbladen groen/MINA, logistieke hulp en aanvullende thuiszorg (LHAT), huisbewaarders in de sociale huisvesting en energiesnoeiërs zijn verankerd en in uitvoering.

Met betrekking tot het klaverblad 'fietspunten', paste de NMBS haar beleid aan. De middelen voor de inschakelingstrajecten van doelgroepwerknemers heb ik ook voor dit klaverblad behouden. Ik blijf de middelen voor de inschakelingstrajecten van doelgroep werknemers voorzien en neem deel aan overleg met de sector.

Beleidsopties:

Ik zal de uitvoering van de klaverbladen nauwgezet blijven opvolgen. Ik blijf de middelen voor de inschakelingstrajecten ter beschikking stellen van de klaverbladen.

2.2. OD Ondersteuning van de lokale regierol

Het artikel 15 van het decreet van 17 februari 2012 voorziet in de mogelijkheid tot steun voor die gemeenten die een regierol op het vlak van de lokale sociale economie opnemen. Die regierol bestaat uit de ontwikkeling van een beleidsvisie op sociale economie en het faciliteren van de samenwerking met en tussen de sociale economie.

Sinds 2014 kunnen centrumsteden, al dan niet in een intergemeentelijk samenwerkingsverband, en andere steden en gemeenten in een intergemeentelijk samenwerkingsverband, een financiële ondersteuning krijgen wanneer ze hun regierol inzake lokale sociale economie opnemen. Indiening en rapportering gebeurt conform het planlastendecreet in de reguliere meerjarenplanning en rapportering die de lokale besturen moeten maken in het kader van hun zes jaarlijkse (2014-2019) beheers- en beleidscyclus (BBC).

Realisaties:

Bij het selecteren van begunstigden om een regierol in sociale economie op te nemen, conform de criteria van het BVR van 26 oktober 2012, heb ik een aantal knelpunten vastgesteld die in strijd waren met de doelstellingen. Zo konden centrumsteden hun subsidie verliezen wanneer ze een samenwerkingsverband aangingen met andere gemeenten. Het wijzigingsbesluit dat deze knelpunten remediëert, werd definitief goedgekeurd op 26 februari 2016. In het nieuwe BVR werd ook een te voeren actie rond maatschappelijk verantwoord ondernemen toegevoegd.

Beleidsopties:

Het nieuwe BVR treedt in werking vanaf 1 januari 2017, bij aanvang van de tweede helft van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen (2017-2019).

Enkel degenen die ook bij het begin van de beleids- en beheerscyclus in 2014 een aanvraag hebben ingediend, komen in aanmerking.

De aangepaste meerjarenplanning voor de jaren 2017-2019, met de nodige aanvullingen en verduidelijkingen, moet ingediend worden ten laatste op 15 januari 2017.

Dan zullen –op basis van de bevolkingsaantallen, de werkloosheidsgraden en de nieuwe verdelingscriteria– de nieuwe subsidiebedragen berekend worden. Conform het planlastendecreet worden de subsidiebeslissingen vóór 30 april meege-deeld aan de begunstigden.

3. Strategische doelstelling: Investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen

3.1. OD Toegevoegde waarde creëren door duurzaam ondernemerschap

3.1.1. Sociaal ondernemerschap alle kansen geven

Realisaties:

Met het ondersteuningsorgaan voor de sociale economie - In|C - willen we ondernemingen in de sociale economie en geïnteresseerden enerzijds informeren en sensibiliseren en anderzijds ondersteunen en inspireren om het beter te doen op het vlak van sociaal ondernemerschap. Daarbij wordt afstemming gezocht met andere initiatieven en de beleidsuitdagingen op het terrein.

In 2015 –halverwege de vierjarige opdracht van In|C– werd een tussentijdse evaluatie van het ondersteuningsorgaan uitgevoerd. De verbeterpunten werden met In|C besproken. Een actieplan voor de resterende looptijd wordt momenteel gefinaliseerd.

Ondertussen vonden in 2016 ook verschillende ondersteuningsopdrachten plaats en werd verder gewerkt aan de promotie van de sociale economie.

Het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen voorziet in de toekenning van subsidies voor individueel managementadvies. De Vlaamse overheid betaalt een deel van de kosten in geval van adviesverlening door een erkend bureau. In 2015 werden 41 adviespremies toegekend. Op basis van de evaluatie van de maatregel in de loop van 2015 werden in het voorjaar van 2016 inhoudelijke krijtlijnen uitgetekend voor een vernieuwde maatregel. Er wordt een nieuw BVR voorbereid tegen eind 2016. Daarbij zal onder meer de erkenningsprocedure worden aangepast, zodat de markt ten volle kan spelen.

In juli 2016 lanceerde ik twee projectoproepen met het oog op ondersteuning van sociaal ondernemerschap in Vlaanderen. Enerzijds wens ik startende sociale ondernemers met een sterk verdienmodel te ondersteunen. Door hen op weg te helpen met extra middelen om effectief over te gaan tot een opstart, worden op termijn nieuwe, duurzame tewerkstellingskansen gecreëerd. De effectieve opstart

wordt met deze oproep sterk gestimuleerd door een deel van de subsidie precies van die opstart afhankelijk te maken.

Anderzijds wil ik ook ondersteuning bieden aan bestaande sociale ondernemingen die creatief willen nadenken om nieuwe dienstverlening of producten te ontwikkelen, zonder hierbij marktverstoring te werken. Op die manier wil ik, in antwoord op de economische uitdagingen waar sociale ondernemers mee geconfronteerd worden, kansen bieden om te diversifiëren in hun aanbod en om nieuwe activiteiten te ontwikkelen om het behoud van de tewerkstellings- en werkgelegenheidskansen voor doelgroepmedewerkers te kunnen waarborgen, de ontplooiingskansen en competenties van deze groep te versterken en zo een hefboom te creëren voor doorstroom naar de reguliere economie.

De financiële ondersteuning van de sociale economie kan opgesplitst worden in twee instrumenten: het Sociaal Investeringsfonds (SIFO) en het Vlaams Participatiefonds (Trividend). Deze instrumenten bieden financiering/risicokapitaal aan sociale economieondernemingen aan, elk vanuit hun eigen invalshoek.

Het SIFO werd opgericht in de schoot van Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en is operationeel sinds 20 maart 2009. Het fonds voorziet financiële middelen voor sociale economiebedrijven onder de vorm van leningen. SIFO kent daarvoor "trekkingsrechten" toe aan de "erkende financiers". De samenwerkingsovereenkomst hierrond tussen PMV en de Vlaamse overheid werd bijgestuurd. Speerpunt hierin is de aanpassing van de rentevoet, die meer marktconform zal worden.

Het Vlaams Participatiefonds voorziet in kapitaalparticipaties aan sociale ondernemers, zowel vennootschappen als vzw's. Trividend hanteert voor de eigen inbreng een plafond van 150.000 euro per klant en in de regel zijn de participaties beperkt tot 49%. Bovendien biedt het ook risicobeheersing, managementondersteuning en opvolging aan.

Beleidsopties:

Door middel van het ondersteuningsorgaan voor de sociale economie wil ik blijvend inzetten op het informeren en sensibiliseren van ondernemingen en geïnteresseerden enerzijds, en anderzijds op de ondersteuning van ondernemingen en starters om het beter te doen op het vlak van sociaal ondernemerschap. De huidige opdracht voor de collectieve ondersteuning van de sociale economie loopt af op 1 augustus 2017. In nauw overleg met de opdrachtnemer streef ik naar een optimale benutting van de convenantmiddelen tijdens het laatste werkingsjaar.

Om ook vanaf augustus 2017 de continuïteit van de dienstverlening te verzekeren, bereid ik een passend vervolg voor op het lopende convenant. Daarbij hou ik rekening met de ervaringen met het lopende convenant, de evaluatie van de adviespremies en de conclusies van andere ondersteunende projecten uit het verleden zoals de ESF-tenders en het transnationaal project rond coöperaties.

Ik finaliseer de hervorming van de adviespremies zodat deze vernieuwde maatregel conform de vooropgestelde timing op 1 januari 2017 in voege kan gaan. Anticiperend op de gesignaleerde nood aan individuele, gespecialiseerde ondersteuning, voorzie ik meer middelen voor individuele ondersteuning vanaf 2017.

De projectvoorstellen uit de hoger vermelde oproepen gericht op startende en innoverende sociale ondernemers worden in het najaar van 2016 beoordeeld. De geselecteerde projecten zullen ondersteuning kunnen genieten in hun opstartfase.

Tot slot wil ik toewerken naar een gerichtere inzet van de subsidies aan de starterslabo's met als doel de begeleiding van werkzoekenden met een afstand tot de

arbeidsmarkt naar ondernemerschap. In uitvoering van het decreet van 17 februari 2012 betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen –dat activiteitencoöperaties definieert als sociale economie-ondernemingen– keurde de Vlaamse regering op 9/5/2014 definitief het BVR betreffende de algemene regels inzake ondersteuning van activiteitencoöperaties goed waarin de regels voor de ondersteuning van de Starterslabo's worden bepaald. Dit BVR trad in werking op 1/10/2014.

Voor de financiering in 2017 zal ik gebruik maken van de mogelijkheid in het huidige BVR om over te stappen naar een resultaatgebonden financiering in functie van het bereik van welbepaalde kansengroepen. Tegelijk wil ik met alle betrokken partijen w.o. de sector en de minister van Werk het gesprek aangaan over de contouren voor een grondige hervorming van de maatregel om een maatgerichte aanpak en toeleiding van werkzoekenden naar ondernemerschap mogelijk te maken.

3.1.2. Maatschappelijke meerwaarde realiseren door coöperatief ondernemen

Door hun participatieve karakter zijn coöperatieve ondernemingen geschikt om burgers en verenigingen te verbinden rond de uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden. Het coöperatief ondernemerschap verdient dan ook specifieke aandacht in mijn beleid.

Realisaties:

Op 20/10/2015 vond het coöperatief-evenement 2015 plaats onder het motto 'Wij doen het zelf - Samen beter ondernemen'. We bereikten opnieuw een uitgebreid en divers publiek rechtstreeks op het event, maar evengoed leidde dit tot media-aandacht voor dit ondernemingsmodel.

Om de mogelijkheden van het coöperatieve model beter bekend maken, heb ik in het voorjaar 2016 een communicatiestrategie gefinaliseerd en besproken met verschillende stakeholders. Op basis van die strategie bereid ik nu verschillende online en offline communicatie-acties voor. Omwille van de specificiteit van het coöperatief ondernemen binnen de sociale economie kies ik voor de ontwikkeling van een aparte website voor coöperatief ondernemen. Momenteel wordt een opdracht voor webinhoud afgerond en worden de volgende overheidsopdrachten voorbereid in uitvoering van het vooropgestelde communicatieplan.

Met de middelen van het ondersteuningsorgaan werd ondertussen een eerste opdracht toegekend voor een ondersteuningstraject op maat van recent opgerichte coöperaties.

Beleidsopties:

Voor de ondersteuning van startende en bestaande coöperatieve ondernemingen zie ik nog steeds in de eerste plaats een rol weggelegd voor het collectieve ondersteuningsorgaan voor de sociale economie. Ik zal erop toezien dat daartoe de nodige inspanningen worden geleverd. In de hoger aangehaalde projectoproep naar startende sociale ondernemers is een plaats voorzien voor de coöperatie als mogelijke werkvorm, ook als opstap voor bestaande sociale ondernemers naar een meer inclusieve organisatiestructuur.

Het beleid coöperatief ondernemen zal zich hoofdzakelijk richten op informatieverstrekking over de mogelijkheden van coöperatieve ondernemingsmodellen. De communicatiestrategie is uitgewerkt en zal nu uitgerold worden. Dit zal zowel online als offline gebeuren, met een belangrijke rol voor ambassadeurschap vanuit bestaande, coöperatieve succesverhalen. De bedoeling is om op een effectieve manier te communiceren en zoveel mogelijk in te haken op bestaande kanalen en fora in functie van het bereik van de beoogde doelgroep van potentiële en bestaande ondernemers. Naast de (kandidaat) coöperatieve ondernemers zal ook een actie worden gelanceerd om de kennis over het coöperatieve model te verhogen bij de intermediaire doelgroep van mensen die adviserend optreden met betrekking tot ondernemingsmodellen.

3.2. OD Duurzaam ondernemerschap bevorderen bij besturen

3.2.1. Duurzaam en ethisch aankoopbeleid

Ik wil, in partnerschap met andere entiteiten, concrete en bij voorkeur structurele initiatieven opzetten die bijdragen aan de naleving van ethische en duurzame standaarden in de totstandkoming van de geleverde producten en diensten. Want als overheid moeten we de rol van voorbeeldconsument vervullen en duurzaam aankopen.

Realisaties:

In het najaar van 2015 werd gestart met een pilootproject rond de controle op de naleving van IAO-conventies bij de aankoop van textiel. Met dit project zullen aankopers van de Vlaamse overheid en lokale besturen hun textielleveranciers kunnen doorlichten, d.w.z. nagaan of die de fundamentele arbeidsrechten respecteren. Drie lokale besturen en een Vlaamse overheidsdienst stapten mee in dit traject.

Momenteel gebeuren de eerste risicoanalyses op schendingen van de fundamentele arbeidsrechten om te bepalen of een audit in de productielocatie al dan niet aangewezen is.

Beleidsopties:

In het kader van het bovenvermelde pilootproject moeten de deelnemende overheidsdiensten overheidsopdrachten lanceren voor een voldoende groot volume en voor een voldoende lange looptijd. Het blijft een aandachtspunt om genoeg van dergelijke in aanmerking komende overheidsdiensten te overtuigen tot deelname. Daar zal ik verder op inzetten.

Door middel van een overheidsopdracht ga ik na hoe we mvo als algemeen concept kunnen aanmoedigen in het kader van openbare aanbestedingen.

3.2.2. De voorbeeldrol van de Vlaamse Overheid

Het voorbije jaar heb ik prioriteit gegeven aan de continuïteit van de dienstverlening, n.a.v. overdracht en inkanteling van bevoegdheden als gevolg van de 6e SH, en aan het bijsturen van de regelgeving voor wat maatwerk betreft. Het komende jaar zet ik verder in op de duurzaamheidsverslaggeving.

3.3. OD Ondernemers ondersteunen om het competitief voordeel MVO te benutten

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen biedt een kader aan ondernemingen en organisaties om hun impact op de maatschappij in beeld te brengen, te managen en te integreren in de strategie van het bedrijf. Met onze initiatieven rond MVO wil ik alle ondernemers hierin gericht ondersteunen.

Realisaties:

Op 16 november 2015 werd de nieuwe website www.mvovlaanderen.be gelanceerd met een campagne op de radio en online. De nieuwe site geeft meer zichtbaarheid aan de goede praktijken, tools en voorbeeldbedrijven.

Om intermediairen en samenwerkingsverbanden toe te laten instrumenten of een dienstverlening uit te bouwen ter ondersteuning van individuele organisaties bij hun belangrijk(st)e mvo-uitdagingen, werd in juli 2016 de 'Subsidieoproep naar intermediairen voor de identificatie en implementatie van maatschappelijke verantwoordelijkheid bij individuele organisaties' opengesteld.

Intussen werd ook een nieuwe vormingsreeks 'Traject MVO' gelanceerd. In drie workshops begeleiden we ondernemers bij de identificatie van hun maatschappelijke impact aan de hand van de mvo-scan, het definiëren van een mvo-actieplan en hoe ze dat moeten uitdragen bij personeel en klanten.

De mvo-scan zelf werd verder aangevuld met achtergrondinformatie over de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) en bekendgemaakt bij andere overheidsdiensten. MVO Vlaanderen nam ook deel aan de www.exportbeurs.be van Flanders Investment & Trade.

Met de publicatie van de mvo-instrumentenwijzer bieden we bedrijven een handige tool om hun weg te vinden in het bos van duurzaamheidsrichtlijnen, -instrumenten en normen.

Verder investeer ik ook in het project 'Integrale duurzaamheidstool'. Dit project onder de werknaam "Sustatool" dat academisch onderzoek valoriseert, zal resulteren in een managementproces en -aanpak voor zelfsturende teams waarbij diverse duurzaamheidsaspecten op systematische wijze in de dagelijkse bedrijfsvoering van KMO's, social profits en kleinere lokale besturen en scholen uitgerold en verankerd kunnen worden

Beleidsopties:

Naast de lopende activiteiten van MVO Vlaanderen staan er ook een aantal nieuwe zaken op stapel:

3.3.1. Ondernemers met één stem benaderen

Ondernemers worden nu vaak fragmentair benaderd over het thema duurzaamheid. We blijven inzetten op een mainstreaming van het duurzaamheidsconcept binnen de Vlaamse overheid door contacten en de Werkgroep Duurzame Ontwikkeling. We blijven zoeken naar synergiën met bestaande informatiekanalen van de Vlaamse overheid en blijven de meerwaarde van de integrale benadering van duurzaamheid benadrukken. We maken de activiteiten van MVO Vlaanderen bekend bij andere overheidsdiensten en gaan zo in dialoog.

3.3.2. Een sectorale benadering als katalysator voor duurzaam ondernemerschap

Bedrijven uit eenzelfde sector worden met gelijkaardige uitdagingen geconfronteerd. Met de verdere uitrol van Traject MVO wordt ook samenwerking gezocht met sectororganisaties om bedrijven met een vorming op maat te bereiken.

De subsidieoproep ('Subsidieoproep naar intermediairen voor de identificatie en implementatie van maatschappelijke verantwoordelijkheid bij individuele organisaties, cf. supra) naar intermediairen richt zich ook grotendeels tot deze organisaties. Doel is om drempels te verlagen voor individuele organisaties bij het opnemen en bepalen van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarbij denk ik aan sectorpaspoorten voor duurzaamheidsverslaggeving, een duurzaamheids-scan aangepast aan de activiteiten van een bepaalde sector, tools rond stakeholdermanagement, tools voor ketenmanagement,...

Ik hecht er veel belang aan dat ondernemingen die actief zijn op de Vlaamse markt, en Vlaamse ondernemingen die actief zijn op buitenlandse markten, werken vanuit een ketenbenadering waarbij doorheen de volledige keten aandacht wordt gegeven aan de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Deze subsidieoproep laat ook expliciet de ruimte aan projecten die deze uitdaging aangaan. Daarnaast moet de oproep ook zorgen voor kennisopbouw en ervaring bij intermediairen rond maatschappelijke verantwoordelijkheid. Belangrijk is dat het projecten zijn die ook na afloop impact kunnen hebben op organisaties en bedrijven door onder meer de ontwikkelde dienstverlening, tools, producten en methodiek.

De projecten die zullen geselecteerd worden uit deze subsidieoproep starten in december 2016.

3.3.3. MVO Vlaanderen blijft dé referentie op vlak van duurzaam ondernemerschap

De vormingsreeks Traject MVO loopt momenteel in Antwerpen. In het najaar 2016 en voorjaar 2017 voorzien we een bredere lancering inclusief een traject voor internationale ondernemers.

De komende maanden werken we aan het leggen van verbindingen met ondernemers- en duurzaamheidsnetwerken. De uitrol van de integrale duurzaamheidstool (of de 'Sustatool') en positionering van MVO Vlaanderen maken hier deel van uit.

De methodiek van de 'Sustatool' zal doorvertaald worden in een online applicatie. Deze handige tool wordt uitgebreid getest bij verschillende bedrijven en organisaties uit de social profit. Deze tool refereert ook naar de SDG's en de belangrijkste duurzaamheidsrichtlijnen. Zo zal deze tool ook de internationale dimensie en ambities van de Vlaamse ondernemers ondersteunen.

In het najaar van 2016 verschijnt het tijdschrift 'Koploper'. Koploper zal het offline-visitekaartje worden van MVO Vlaanderen met getuigenissen van ondernemers, trends en nieuwe tools. Ook de belangrijkste stakeholders en overheidsdiensten die ondernemers kunnen helpen om met duurzaamheid aan de slag te gaan, krijgen een forum. Kortom, MVO Vlaanderen in een magazine. Dit magazine zal verdeeld worden op evenementen en locaties.

VI. BIJLAGEN**Bijlage 1:** Begroting

Het budget 2016 voor het beleidsveld sociale economie bedraagt een kleine 451 miljoen euro, ongeveer 1% van de totale Vlaamse begroting. Dit budget bevat 5 onderdelen, waarvan het voornaamste krediet, 350 miljoen euro, naar Maatwerk gaat en de financiering betreft van de beschutte en sociale werkplaatsen. Dit krediet is terug te vinden op het begrotingsartikel JB0-1JEC2AA-WT. Het tweede belangrijkste krediet betreft de via de 6de staatshervorming overgekomen kredieten voor de sociale inschakelingseconomie, een maatregel die via het actieve gebruik van de werkloosheidsuitkeringen en via RSZ-korting de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen stimuleert. Het in de begroting ingeschreven krediet bedraagt ongeveer 60 miljoen euro hiervoor (begrotingsartikel JB0-1JEC2AE-WT). De maatregel lokale diensteneconomie wil maatschappelijke diensten combineren met de tewerkstelling van personen die een tijdlang niet actief waren op de arbeidsmarkt. Dit vormt met een kleine 23 miljoen euro het derde belangrijkste krediet binnen het beleidsveld sociale economie (JB0-1JEC2AB-WT). Ondersteunende maatregelen sociale economie en arbeidszorg vormen tenslotte het saldo met respectievelijk 13,3 miljoen euro (JB0-1JEC2AC-WT) en 4,6 miljoen euro (JB0-1JEC2AD-WT).

Bijlage 2: Regelgevingsagenda Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 28/09/2015. Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de [regelgevingsagenda](#).

NR	Naam initiatief	Aard initiatief	Trekker initiatief	Inhoudelijke bepalingen	Voorziene planning VR /stand van zaken procedure	Voorziene inwerking-treding
1	BVR advies-premies	BVR	Taube Van Melkebeke	Inbedding adviespre-mies ondersteuningsdecreet / Afstemming met KMO-portefeuille	Laatste VR 2016 / begrotingsaanvraag	01/01/2017

Bijlage 3: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur.

Nummer en datum	Titel	Gevolg	Verwijzing
Stuk 523 (2015-2016) – Nr. 3 Ingediend op 8 december 2015	Motie van Rob Beenders, Bart Van Malderen, Yasmine Kherbache en Imade Annouri tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Sociale Economie 2015-2016	1° Door in te zetten op doorstroom creëren we nieuwe startkansen voor wie wacht op een plaats in de sociale economie.	OD 1.3
		2° Er werden initiatieven genomen voor het scherpstellen van de doelgroepafbakening. De evolutie wordt opgevolgd in samenwerking met de VDAB.	OD 1.1
		3° On hold omwille van schorsing maatwerkbesluit.	OD 1.1
		4° Momenteel worden de knelpunten in het kader van de uitrol van de LDE en haar klaverbladen geanalyseerd in functie van passende oplossingen.	OD 2.1
		5° Hervorming SINE-maatregel naar individueel maatwerk zal afgestemd worden op het traject van het collectief maatwerk. Voor wat betreft de maatregelen art.60 en PWA moet ik verwijzen naar mijn collega Minister van Werk, die bevoegd is voor beide maatregelen. Uiteraard stem ik met hem af.	OD 1.2, 1.4.2
		6° De arbeidszorg binnen de sociale economie blijft gevrijwaard. ik neem deel aan het overleg met Welzijn en Werk met het oog op toekomstige ontwikkelingen.	OD 1.3
		7° Doorstroom blijft een belangrijke pijler in mijn beleid, met aandacht voor de mogelijkheden of beperkingen van elke doelgroepwerknemer. Ik bekijk onder meer met ESF hoe we die doorstroom op het terrein kunnen faciliteren.	OD 1.3
		8° Ik werk een nieuwe regeling voor de adviespremies uit en voorzie daarnaast nog in collectieve ondersteuning. Zowel vanuit de collectieve ondersteuning als vanuit specifieke projectoproepen zet ik op innovatie en start-ups in de sociale economie.	OD 3.1 (3.1.1)
		9° Ik blijf inzetten op het bevorderen van coöperatief ondernemen door zowel collectieve ondersteuning als specifieke projectoproepen en overheidsopdrachten.	OD 3.1 (3.1.2)
		10° Ik blijf inzetten op het bevorderen van mvo d.m.v. verschillende initiatieven.	OD 3.2 en OD 3.3
		11° De vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers werden meermaals op mijn kabinet uitgenodigd om hun bezorgdheden aan te kaarten. Om te komen tot een vlotte implementatie van het (vernieuwde) maatwerk heb ik een bemiddelaar aangesteld om voldoende betrokkenheid van de sector te garanderen. Daarnaast voorzag mijn kabinet in toelichting bij het beleid in VESOC en de commissie Sociale Economie binnen de SERV.	OD 1.1

Bijlage 4: inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof.

Niet van toepassing.

Bijlage 5: overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.

Niet van toepassing.